
Symposium studenckich socjologicznych kół naukowych

Przegląd Socjologiczny Sociological Review 20, 202-203

1966

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

pisma przedstawia jednak kolekcję studiów, obserwacji i refleksji cennych dla dzisiejszego i przyszłego badacza. Przede wszystkim zaś pismo to jako organ myśli społecznej jest dokumentem procesu, w wyniku którego przy „Wsi Współczesnej” wytworzył się odrębny, samodzielny ośrodek myśli socjologicznej, który ma własne oblicze naukowe i znajduje się obecnie w rzędzie czołowych ośrodków socjologicznych stolicy i kraju. Ośrodek socjologiczny „Wsi Współczesnej” wysunął się na czoło socjologicznego ruchu w stolicy jako jeden z jej trzech głównych ośrodków obok Wyższej Szkoły Nauk Społecznych przy KC PZPR i Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk.

„Jubileusz setnego numeru «Wsi Współczesnej» zbiegł się z wydaniem *Awansu pokolenia*, I tomu wielotomowej serii pt. *Młode pokolenie wsi Polski Ludowej — Pamiętniki i studia*. *Awans pokolenia* został wydany przez Ludową Spółdzielnię Wydawniczą pod firmą Komitetu Badań nad Kulturą Współczesną Polskiej Akademii Nauk. Opracowanie naukowe tego tomu i przygotowanie go do wydania wyszło jednak z socjologicznego ośrodka „Wsi Współczesnej”. Na tym ośrodku jest oparte również naukowe opracowanie całej wspomnianej serii *Młodego pokolenia wsi Polski Ludowej*”. Za wybór i opracowanie III tomu tej serii pt. *W poszukiwaniu drogi* (Warszawa LSW 1966) przyznana została nagroda Wydziału Nauk Społecznych Polskiej Akademii Nauk.

Ośrodek socjologiczny „Wsi Współczesnej” wyróżnia się przez szczególną wagę przywiązywaną w badaniach socjologicznych do materiałów pamiętnikarskich. Z tego ośrodka wyszedł zbiorowy tom pt. *Nad pamiętnikami młodzieży wiejskiej*, obejmujący artykuły drukowane we „Wsi Współczesnej”. Tom wydany przez „Iskry” (Warszawa 1965, stron 296). — Wybór i opracowanie Barbary Weber. — Przedmowa Dyzmy Gałaja.

NORWESKO-POLSKIE SEMINARIUM SOCJOLOGICZNE

W dnia 14—17 maja 1966 odbyło się w Oslo norwesko-polskie seminarium socjologiczne, w którym uczestniczyło 25 socjologów polskich, zaproszonych przez Norweskie Towarzystwo Socjologiczne. Tematem seminarium były socjologiczne badania struktury społecznej i jej przeobrażeń. Socjologowie norwescy przedstawili dziewięć, socjologowie polscy jedenaście referatów. Seminarium stworzyło okazję do pożytecznej dyskusji nad wieloma szczegółowymi problemami metody i teorii socjologicznej oraz przyczyniło się do rozszerzenia zakresu informacji wzajemnej na temat problemów społecznych obu krajów.

A. K.

SYMPOZJUM STUDENCKICH SOCJOLOGICZNYCH KÓŁ NAUKOWYCH

W pierwszych tygodniach września 1965 roku odbyło się na Przelęczy Kowarskiej doroczne, piąte z kolei, Studenckie Sympozjum Socjologiczne. Temat 14-dniowych obrad brzmiał: „Polski model społeczno-gospodarczy a przeobrażenia społeczne w okresie XX-lecia PRL”; przygotowaniem Sympozjum zajęły się koła socjologiczne UE i UW. Temat ten stanowi kontynuację problematyki podjętej na III Sympozjum i omawianej również na zimowej konferencji kół („Społeczne problemy Polski współczesnej” — Warszawa, styczeń 1965).

Program spotkania dotyczył zagadnień struktury, gospodarki, wzorów kulturowych, ruchliwości społecznej i systemu wychowawczego współczesnego społeczeństwa polskiego. Obejmował on następujące referaty: „Koncepcje Polski Ludowej w publicystyce lat 1944-48” — Nina Kraško i Alfreda Zbrzeźna (UW), „Polski model społeczno-gospodarczy a dynamika wzrostu produkcji i konsumpcji” — Marek Zieliński (UW), „Sektor spółdzielczy i prywatny w modelu gospodarczym Polski Ludowej” — Grzegorz Wojsyk (UŁ), „Działalność kółek rolniczych” — Aleksandra Palusińska (KUL), „Polski model wychowawczy” — Aleksander Nawrot i Adam Laskowski (WSP Gdańsk), „Pierwiastki kolektywistyczne i indywidualistyczne w polskim modelu wychowawczym okresu międzywojennego i lat współczesnych” — Lechosław Dębowski (UŁ), „Modele wartości oferowanych młodzieży przez społeczeństwo socjalistyczne” — Stanisław Borkowski, Paweł Boski, Krzysztof Szafnicki (UŁ), „Niepokoje polskie — wzory kulturowe w Polsce a model społeczeństwa socjalistycznego” — Waldemar Simiński (UW). Z tą grupą tematów wiązały się ściśle referaty: Anny Wilczyńskiej (UW) i Bogusława Gawlika (UJ), analizujące społeczno-ekonomiczne przyczyny przestępstw gospodarczych, Joanny Papierniak i Jacka Kurczewskiego (UW) — „Rola czynników społecznych i psychologicznych w procesach ekonomicznych”, Bolesława Stąporka i Krzysztofa Szafnickiego (UŁ) — „System społeczny socjalistycznego przedsiębiorstwa” oraz odmienna pod względem charakteru praca Włodzimierza Jaśkiewicza (UŁ) — „Blaski i cienie polskiej socjologii przemysłu”.

Kolejny blok tematyczny stanowiły referaty: Edmunda Lipińskiego (UW) — „Uwarstwienie społeczne w Polsce współczesnej” z koreferatami: Franciszka Nitza (UW) — „Przemiany w strukturze klasy robotniczej w PRL”, Mieczysława Kaplińskiego (UW) — „Przemiany społeczne wsi polskiej w XX-leciu PRL”, Jacka Szymanderskiego (UW) — „Przemiany w strukturze polskiej inteligencji”, oraz Bolesława Kuca (UW) — „Współczesna młodzież wiejska” i Niny Pilinow (UW) — „Kanały ruchliwości społecznej w Polsce”.

Przedstawione elaboraty były bardzo zróżnicowane pod względem bogactwa treści i stopnia oryginalności głoszonych tez, stąd dyskusje często przynosiły raczej rzeczowe uzupełnienia niż ocenę warsztatu autora. Przy omawianiu wielu tematów dochodziło do konfrontacji wiedzy referenta z opiniami pracowników naukowych „średniego pokolenia”, co znakomicie ułatwiało niekiedy właściwe postawienie problemu. Zarazem jednak większość dyskusji nad referatami nosiła charakter autentycznej wymiany myśli między wszystkimi uczestnikami bez akcentowania różnic wieku i statusu naukowego. Nie było też tym razem istotnych różnic w aktywności przedstawicieli poszczególnych ośrodków.

Łącznie w obradach wzięło udział 59 osób, w tym ponad dwudziestoosobowa grupa pracowników naukowych. Reprezentowane były następujące uczelnie: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Łódzki, Katolicki Uniwersytet Lubelski i Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Gdańsku.

PROGRAM STUDIÓW NA KIERUNKU SOCJOLOGII PRACY NA UNIWERSYTECIE ŁÓDZKIM

Studia na kierunku socjologicznym w Łodzi prowadzone są według nowego programu, noszącego nazwę Socjologia Pracy. Przeniesienie kierunku socjologicznego na Wydział Ekonomiczny (obecnie Ekonomiczno-Socjologiczny) związane by-